

Fylkesmannen i Vestfold

Tillatelse etter forurensningsloven for Tønsberg renseanlegg IKS til utslipp av kommunalt avløpsvann og utslipp av overvann fra avløpsanlegg

Tillatelsens nr. 2017.0015.T

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. §§ 16, 22 og 40, samt forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 11 og 14.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i oppdatert statusbeskrivelse av avløps- og resipientforhold i Ytre Oslofjord og opplysning fremkommet under behandlingen av tillatelsen.

Tillatelsen omfatter både minimumskravene i forurensningsforskriften kap. 14 og andre krav fastsatt av Fylkesmannen som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften. Alle vilkår framgår av denne tillatelsen.

Denne tillatelsen erstatter tidligere tillatelser av 21.11.2008 og 08.05.2014.

Kommune	Tønsberg kommune		
Navn	Tønsberg renseanlegg IKS		
Adresse	Postboks 47		
Postnr.	3166	Poststed	Tolvsrød
Org. nummer (bedrift)	974633426		
NACE-nr	37.00		
Bransje (nace)	Oppsamling og behandling av avløpsvann		

Fylkesmannens referanser

Arkivkode	Anleggsnummer	Risikoklasse
2016/6230	0704.0110.01	2

Tillatelse gjelder fra:01.01.2017	Endringsnummer: -	Sist endret: -
Elisabet Rui Fylkesmiljøvernsjef		Berit Løkken senioringeniør

1. Rammer for tillatelsen

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann fra Tønsberg renseanlegg IKS og tilhørende avløpsnett. Tillatelsen omfatter mottak av avløpsvann fra inntil 215 000 pe (personequivallenter BOF₅) fra Tønsberg, Nøtterøy og Re kommuner.

Tønsberg renseanlegg IKS omfattes av sekundærrensekravet, og det er satt krav til rensing av organisk stoff og fosfor for renseanlegget, jf. forurensningsforskriften §§ 14-2 bokstav b og 14-6 og vilkår i tillatelsen.

Tillatelsen omfatter Tønsberg renseanlegg IKS' avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløpsvann og overvann. I tillegg omfattes også krav til slambehandling og overvåking av resipient.

Tabell 1. Avløpsanlegg som er omfattet av tillatelsen

Renseanlegg/utslippspunkt	Største ukentlige middeltilførsel 2015 Ant. pe (BOF ₅)	Største ukentlige middeltilførsel 2025 Ant. pe (BOF ₅)	F-maks faktor brukt for omregning til størst ukentlig middeltilførsel
Tønsberg renseanlegg IKS	170 000	215 000	1,6

Anleggene skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes til enhver tid og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

1.2 Miljømål

Formålet med tillatelsen er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. Dette innebærer krav om tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra ledningsnett. I tillegg er det satt krav til kontroll på tilførsler av overvann gjennom oversikt over inn- og utlekking.

2. Utslipp til vann

2.1 Krav og tilhørende tidsfrister

Tiltak	Frist	Referanse
Utarbeidelse av ROS-analyse, inkludert oppfølgende tiltak	01.01.2018	2.2
Krav til samordning, inkludert samordnet ROS-analyse.	01.01.2019	2.2
Utarbeide tiltaksplan mot tilførsler av overvann til avløpssystem	01.01.2019	2.3.2

Dokumentere forurensning fra overløp	01.01.2018	2.3.3
Samlet mengde utslipp via overløp skal være under 2 % over året	01.01.2020	2.3.3
Sanere overløp («nødoverløp») som er i strid med tillatelsen	01.01.2020	2.3.3
Innføre systematisk registrering av utlekking fra ledningsnett	01.01.2019	2.3.4
Dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) ved modell eller annet	01.01.2019	2.3.4
Etablering av energistyringssystem	01.01.2019	8.1
AltInn-rapportering	15.2 – årlig	12.1
Utarbeide årsrapport avløpsanlegg	01.3 – årlig	12.2

2.2 Generelle forhold

Gjennomført og planlagt utbygging av avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløp skal beskrives i avløpsplan (hovedplan avløp og vannmiljø, saneringsplan eller tilsvarende).

Tønsberg rensesanlegg IKS skal ha kjennskap til om avløpsnett, inkludert forurenset overvann, og rensesanlegg påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter. Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke naturmangfoldet

Selskapet plikter til å ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold. Innen 01.01.2018 skal det utarbeides en samlet risiko- og sårbarhetsvurdering for avløpsanlegg omfattet av denne tillatelsen. Risiko som overskrider akseptkriterier skal følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og klimaeffekter som økt nedbørintensitet og havnivåstigning. Vurderingene skal oppdateres jevnlig og ved vesentlig endring.

Internkontrollforskriften § 6 fastlegger krav om samordning når flere aktører utøver virksomheter som er avhengig av hverandre. Dersom partene i det interkommunale samarbeidet ikke selv har pekt ut en ansvarlig for at internkontrollaktivitetene blir tilstrekkelig samordnet, jfr. internkontrollforskriften § 6, skal tilsynsmyndighetene påse slik samordning. En samordnet ROS-analyse skal utarbeides innen 1.1.2019.

All forurensning, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter selskapet å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår det er satt uttrykkelig grenser for.

2.3. Krav til avløpsnettet

Selskapet skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av de tilknyttede kommunenes samlede utbredelse av tettbebyggelse og størrelse (pe basert på BOF₅). Dersom tettbebyggelsenes størrelse overskrider tillatelsen størrelse i pe skal Fylkesmannen varsles slik at tillatelsen kan oppdateres.

2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnett

Overvann bør separeres fra sanitært avløpsvann for å redusere utslipp. Tiltaksplaner, jf. krav til tilknyttede kommuner, skal beskrive status og ambisjoner som skal sikre at overvannsmengder blir så små som mulig.

- Det skal dokumenteres at valg av intensitet- og varighetskurver for dimensjonerende tilrenning til avløpsnett er tilstrekkelig oppdaterte, og tar hensyn til forventet klimaeffekt
- Det skal innen 01.01.2019 lages en plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnett i ulike avrennings situasjoner og tiltak som skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnett.

2.3.3 Krav til utslipp via overløp

- Selskapet skal ha oversikt over sine driftsoverløp på avløpsnett. Utslippsmengder (tot-P) skal beregnes basert på målinger eller registreringer innen 01.01.2018.
- Den samlede mengde utslipp via driftsoverløp skal være under 2 % fosfor over året innen 01.01.2020. Ved fare for overskridelser skal utjevning- eller saneringstiltak settes i verk. Utjevningstiltak kan settes inn foran ledningsnett, i nettet, eventuelt i tilknytning til overløp
- Sanere overløp («nødoverløp») som er i strid med tillatelsen innen 01.01.2020.
- Før avløp avlastes til overløp bør avløpsøppel holdes tilbake. Ved behov skal det etableres rutiner for opprydding av forsøpling etter overløpshendelser.
- For driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipienter skal det vurderes å installere oppsamlingstiltak som hindrer overløp i en definert periode

2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

- Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av forureningsmengden (fosfor) kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres innen 01.01.2019. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.
- Det skal være etablert et system for å oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning, utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner.
- Selskapet skal ha et overvåking- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir «nødoverløp», oppdages straks og utbedres raskt, normalt innen 24 timer.

2.4. Krav til utslipp fra renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Mengde avløpsvann skal måles med en maksimal usikkerhet på 10% for total utslipp, inkludert overløp.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Krav til rensing er satt i tabellen/e under. Avlastning fra overløp tilknyttet rensenanlegget er inkludert i renskravene. Prøver av KOF og BOF₅ må minst etterkomme enten krav til konsentrasjon *eller* renseseffekt.

For utslipp til følsomt område gjelder kravene i forurensningsforskriftens § 14-6

Renseanlegg	Type resipient	Kontrollparameter					
		P-tot		BOF ₅		KOF _{cr}	
Navn	Sjø	mg/l	Rense grad %	mg O ₂ /l	Rense grad %	Mg O ₂ /l	Rense grad %
Tønsberg rensanlegg IKS	Ytre Oslofjord		90	25	70	125	75

Selskapet plikter snarest å varsle Fylkesmannen dersom utslippet av fosfor for den enkelte måling er overskredet med 100 % eller mer av det renskravene tilsier.

2.4.1 Krav til utslippspunkt

Renset avløpsvann skal føres ut i Oslofjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og slik at kyst/strandlinjen ikke påvirkes.

Avløpsledningen skal føres ut i Oslofjorden minst 700 m fra land og til minst 30 m dyp. Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand.

Der det er skipsfart skal selskapet sørge for godkjenning etter havne- og farvannsloven.

2.5 Prøvetaking

2.5.1 Krav til analyseparameter og metode

Krav til prøvetaking og analyse, jf. forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-13, samt forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2

Renseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvann Antall prøver/år	Midlingstid/Deteksjonsgrense/Metode
Navn	KOF, BOF ₅ ,	24	Døgnblandprøver
	tot-P	24	Døgn-, uke- eller 14 dagers-blandprøver
	tot-N	6	Døgn- eller ukeblandprøver
	<u>Tungmetaller</u> As, Cr, Cu, Ni, Zn og Pb	6	Deteksjonsgrense: ≤ 1µg/l
	Cd og Hg	6	≤ 0,1µg/l

Organiske miljøgifter

Analyseparameter	Deteksjonsgrense	Midlingstid /metode
<u>Bromerte flammehemmere (BFH):</u> Tetrabromdifenyleter (BDE-47), pentabromdifenyleter (BDE-99 og BDE-100), oktabromdifenyleter (BDE-183*) og deka- bromdifenyleter (BDE-209), tetrabrombisfenol A (TBBPA) og heksabromsyklododekan (HBCD).	≤ 10 ng/l	Ukeblandprøver (ufiltrert)
<u>Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH):</u> Sum av følgende PAH-forbindelser iht. Norsk Standard (NS-9815): fenantren, antracen, pyren, fluoranten, benzo(a)fluoren, benzo(b)fluoren, krysen/trifenylene, benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(e)pyren, benzo(a)pyren, dibenzo(a,h)antracen, indeno(1,2,3-c,d)pyren og benzo(g,h,i)perylene, dibenzo(a,e)pyren, dibenzo(a,h)pyren, dibenzo(a,i)pyren.	≤ 0,2µg/l	Ukeblandprøver (ufiltrert)
<u>Polyklorerte bifenyler (Σ PCB₇):</u> Summen av de 7 enkeltforbindelsene av polyklorerte bifenyler nr. 28, 52, 101, 118, 138, 153 og 180.	≤ 10 ng/l	Ukeblandprøver (ufiltrert)
Diethylheksylftalat (DEHP)	≤ 0,1µg/l	Ukeblandprøver (ufiltrert)
Nonylfenol (NP): <i>4-nonylfenol</i>	≤ 0,1µg/l	Ukeblandprøver (ufiltrert)

2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering

Selskapet skal sørge for at det tas prøver av tilført og rensset avløpsvann. Når prøver tas, skal vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10% og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal oppbevares og eventuelt konserveres i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF₅, KOF_{CR} eller SS. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for tot-P eller tot-N. Det skal minst tas følgende antall prøver:

- 24 prøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10.000 pe.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved rensanlegget, skal overløpsbidraget måles eller registreres, og medregnes i rensgraden.

2.5.3 Overholdelse av rensekrav

Alle rensekrav skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene.

Rensekrav skal dokumenteres for hvert prøvedøgn/prøveuke. Årlig renseeffekt og utløpskonsentrasjoner skal beregnes som et gjennomsnitt av enkeltverdier. Midlingstid og antall prøver som skal legges til grunn for beregningene framgår av tabellen i avsnitt 2.5.1. For fosfor defineres kravet som middelverdi over et kalenderår.

Tabellen under gjelder for rensekrav i avsnitt 2.4 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF₅, KOF og SS.

Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

Ved beregning av utslipp via overløp kan målte innløpsverdier til renseanlegget eller beregnede konsentrasjoner basert på fortykning aksepteres.

Ved vurdering av analyseresultater skal det ikke tas hensyn til *ekstreme analyseverdier* dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringer av prøver på grunn av uvanlige forhold skal begrunnes og dokumenteres. Det skal alltid tas ut prøver og foretas analyser, selv om foreliggende omstendigheter og forhold gir grunn til å anta at uvanlige forhold er oppstått. Annullering av prøver kan foretas på grunnlag av foreliggende analyseresultater, se "SFT: Informasjon TA 2220/2007."

Avrenning fra snøsmelting og nedbør innenfor gjeldende kriterier for dimensjonering av ledningsnett og renseanlegg, eller driftsproblemer ved renseanlegg med dårlig ledningsnett som hovedårsak, er ikke å anse som uvanlige forhold.

2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter

Påslipp av prosessvann fra næringsvirksomhet til avløpsnett skal skje på en slik måte slik at krav til utslipp fra ledningsnett og renseanlegg overholdes.

2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse

Selskapet skal sikre at avløpsnettet og tilhørende komponenter (kummer, pumpestasjoner og overløp) etterses og vedlikeholdes på en slik måte at tilsiktet funksjon til enhver tid opprettholdes.

Rutiner for drift og vedlikehold av avløpsanleggene skal være i samsvar med internkontrollforskriften. Selskapet skal i avløpsplan;

- Fastsette mål og tidfeste delmål for å etterkomme kravene til avløpsanleggets funksjon.
- Etablere system som beregner/stipulerer/anslår inn- og utlekking av fremmedvann til og fra avløpsnettet.
- Dokumentere god kontroll over avløpsnettets funksjon

Vedlikehold og utbedringer skal utføres på en slik måte at renseeffekten overholdes og overløp unngås. Om dette ikke anses mulig skal Fylkesmannen varsles i så god tid at behovet for tiltak kan vurderes.

2.6.1 Særskilt varsling

Vedlikehold og utbedringer som planlegges i nærheten av verneområdene (Ramsar-områdene) Ilene og Presterødkilen våtmarksområder skal varsles i god tid til fylkesmiljøvernssjefen i Vestfold (fmveeru@fylkesmannen.no) og til fmvepost@fylkesmannen.no.

2.7 Avløpsslam

Selskapet plikter å sørge for at alt avløpsslam som skal brukes til gjødsel eller jordforbedring håndteres i overensstemmelse med gjødselvereforskriften¹. Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Innholdet av miljøgifter i avløpsvann og slam skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Selskapet skal ha etablert og iverksatt et system for informasjon og kildesporing som sikrer at tilførsler fra potensielle punktkilder holdes på et minimum.

Fylkesmannen kan pålegge selskapet å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

Sammendrag av prøvetaking og analyser, inkludert vurdering av resultatene med konklusjoner, skal inngå i årsrapportene for renseanlegget.

---

¹ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

3. Utslipp til luft

Lukt fra renseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnetninger skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Lukt skal være en driftsparameter for hele avløpssystemet og selskapet skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreduserende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må selskapet vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Selskapets skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt.

Anlegg for utråtning av slam skal drives slik at utslipp av metan begrenses best mulig. Produsert gass skal samles opp og nyttiggjøres dersom det er mulig, jfr. kapittel 8 i denne tillatelsen.

4. Støy

Utendørs støy fra renseanlegga ved boliger omkring skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19) LpAekv12h	Kveld (kl.19-23) LpAekv4h	Natt (kl. 23-07) LpAekv8h	Søn- /helligdager (kl. 07-23) LpAeq16h	Natt (kl. 23-07) LA1
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanlegget, inkludert intern transport på område til anlegget og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

5. Forurenset grunn

Når det skal legges nye avløpsledninger, skal selskapet ha kjennskap til om ledningsnettene berører områder med forurenset grunn eller forurensete sedimenter i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eller i noen tilfeller godkjenning fra kommunen².

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider og kap 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag

6. Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

6.1. Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter selskapet å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

På basis av risikoanalyse skal selskapet iverksette risikoreducerende tiltak. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes. Selskapet skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene, som også kan inkludere justering av beredskapen i kommunene.

6.2. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. I Vestfold skal det varsles til alarmsentralen 110. Internkontrollen skal også beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Selskapet skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrudd
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- Utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en akkreditert prøve

7. Resipientovervåking og rapportering

7.1. Resipientovervåking, jf. forurensningsforskriften § 14-9

Selskapet skal gjennomføre overvåkingsprogram etter nærmere anvisning fra Fylkesmannen, jf. forurensningsforskriften § 14-9.

Den ansvarlige for renseanlegget skal gjennom regelmessig overvåking bidra til at resipienten kan registreres som følsomt, normalt eller mindre følsomt område.

Overvåkingen etter første ledd skal om mulig utføres i henhold til Norsk Standard eller God Laboratoriepraksis. Virksomheter som utfører overvåkingen skal være akkreditert for felt- og analysearbeid eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av en kvalifisert nøytral instans. Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter selskapet å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking.

Overvåkingen videreføres slik at overvåkingsrapporter sendes Fylkesmannen hvert fjerde år, med utgangspunkt i 2007.

Omfanget av overvåkingen skal være som beskrevet i gjeldende utgave av "Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann, TA-1890". <http://www.miljodirektoratet.no>

---

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

7.2. Rapportering

Data som fremskaffes fra undersøkelser av vannlokaliteten, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data skal leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Vurdering av resultatene og konklusjoner fra undersøkelsene skal inngå i årsrapportene i henhold til punkt 12.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Selskapet skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal være etablert innen 01.01.2019 og inngå i internkontrollen.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Selskapet skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

9. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Det skal vurderes substitusjon av kjemikalier som kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelser.

10. Tilsyn

Selskapet plikter å la representanter for Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

11. Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om renseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring skal selskapet gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning kan ikke startes før Fylkesmannen har gitt sin vurdering. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Fylkesmannen i god tid.

12. Krav til årsrapportering

12.1 Årlig rapportering til Altinn

Selskapet skal rapportere avløpsdata til Altinn innen 15. februar hvert år.

12.2 Årlige vurderinger av driftsforhold

Det skal utarbeides korte årsrapporter delt inn i hhv avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking, og legge vekt på overordnede kvalitative vurderinger.

Følgende skal rapporteres:

- Hvordan dagens og planlagt oppgradering av avløpsnett vil medføre at fastsatte krav og delmål etterkommes
- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking.
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
- Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing, driftsstabilitet og fremtidig renskapasitet beskrives.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking
- Resultater fra målinger av tungmetaller og organiske miljøgifter i innløp og rensset avløpsvann.
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Data som rapporteres til Altinn eller Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva selskapet selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Årsrapporten skal årlig sendes Fylkesmannen innen 1.mars.